

Článok 1. Základné ustanovenia

- 1) Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu, domáce zvieratá a autobusové zásielky.
- 2) Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je František Popovič - Feritour
- 3) Prepravou sa rozumie premiestňovanie osôb a nákladov dopravnými prostriedkami.
- 4) Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme.
- 5) Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vytáženosť vozidla a spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
- 6) Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne, resp. odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.
- 7) Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok. Tarifa obsahuje všetky úhrady, ktoré súvisia s podnikaním dopravcu. Uplatňovanie sadzieb cestovného, príplatkov zliav a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich určujú tarifné podmienky.
- 8) Tento prepravný poriadok, cestovný poriadok dopravcu a pokiaľ sa tarifa vzťahuje na príslušnú dopravu, aj tarifa dopravcu sú obsahom návrhu na zmluvu o preprave osôb.

Článok 2. Rozsah autobusovej dopravy

- 1) Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu a nepravidelnú autobusovú dopravu.
- 2) Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len „autobusová linka“), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku, prípadne tarify.
Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok.
- 3) Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať ako verejnú alebo osobitnú.
- 4) Verejná pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami, najmä diaľková, medzinárodná autobusová doprava, prímestská autobusová doprava alebo na území obce mestská autobusová doprava. Medzinárodná autobusová doprava je doprava osôb, pri ktorej východisková zastávka na nastupovanie a cieľová zastávka na vystupovanie sa nachádza na území dvoch štátov. Diaľková autobusová doprava je vnútroštátna doprava osôb, ak vzdialenosť od východiskovej zastávky po cieľovú zastávku presahuje 100 km.
- 5) Osobitná pravidelná autobusová doprava je preprava osôb podľa osobitného predpisu najmä preprava zamestnancov

zmluvného prepravcu, preprava žiakov škôl, preprava cestujúcich leteckého dopravcu na letisko a z letiska, ak sa vykonáva na autobusovej linke.

6) Nepravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb iba určitej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase dopravnej cesty s dohodnutými zastávkami a v dohodnutom čase, ktorých dopravca prepravuje podľa vopred uzavretej zmluvy o preprave osôb za dohodnutú cenu. Je ňou každá príležitosť alebo opakovaná preprava, najmä zájazdová, kyvadlová, okružná a vyhlídková.

7) Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu v rozsahu:

- a) diaľková autobusová doprava
- b) medzinárodná autobusová doprava
- c) prímestská autobusová doprava
- d) osobitná pravidelná autobusová doprava
- e) nepravidelná autobusová doprava

Článok 3. Povinnosti dopravcu

1) Všeobecné povinnosti dopravcu sú:

- a) vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku
- b) označiť každé vozidlo používané na podnikanie svojim obchodným menom
- c) zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel a o cestujúcich,
- d) zabezpečiť, aby v každom vozidle, ktoré sa používa na podnikanie bol doklad o oprávnení podnikateľ,
- e) zabezpečiť, aby všetky vozidlá, ktoré sa používajú na podnikanie, parkovali alebo garážovali vo vlastných priestoroch, alebo na vymedzených stanovištiach v obci, ak obec zriadila na tieto účely vymedzené priestory,
- f) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám.

2) Dopravca je okrem všeobecných povinností podľa ods. 1 povinný:

- a) vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme (ďalej len prevádzková povinnosť) po celý čas ich platnosti,
- b) prepravovať cestujúcich podľa tarify (ďalej len tarifná povinnosť) a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok,
- c) zaevidovať cestujúceho, ak ide o použitie elektronického média priložením bezkontaktnéj čipovej karty na čítacie zariadenie elektronickej pokladne,
- d) starať sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny a umožniť im používanie spoločenských, kultúrnych a sociálnych zariadení na autobusovej stanici (zastávke),
- e) postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody,
- f) utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi,

g) označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi (ďalej len nácestná zastávka) u autobusov vybavených elektronickým zariadením na označenie smeru jazdy údajmi o cieľovej zastávke a následnej nácestnej zastávke, ak ide o mestskú pravidelnú autobusovú dopravu, aj číslom linky,

h) zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch, zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchode a trvale ich udržiavať, ak ide o mestskú autobusovú dopravu, uvádzajú sa len údaje o odchode jednotlivých spojov zo zastávky, v prípadoch ak je interval odchodov v ucelených časových obdobiach stále rovnaký a kratší ako 10 min. možno uviesť len prvý časový údaj odchodu v každej hod. a opakujúci sa interval,

i) udržiavať vlastné zastávky, čakárne a prístrešky pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil, v prevádzkyschopnom stave a v čistote,

j) informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne len čo sa o nich dozvie,

k) zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy,

l) potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút, ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie vo východiskovej zastávke, nácestnej zastávke a ak to nie je možné, v sídle dopravcu.

3) Pri nedostatku miesta vo vozidle dopravca je:

a) povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich patriacich ku skupine, ktorej cestovný poriadok umožňuje prednostnú prepravu, napr. žiakov cestujúcich do školy a späť a pod.

b) povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, ktorí si vopred zaobstarali platný cestovný lístok (spiatočný cestovný lístok na rekreačných spojoch a pod.)

c) oprávnený prednostne prijať cestujúcich, ktorí preukážu vážne dôvody pre prednostné prijatie na prepravu alebo ktorí cestujú do vzdialenejších zastávok alebo miest, do ktorých nie je spojenie iným verejným hromadným dopravným prostriedkom

d.) povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, pre ktorých je v autobuse vyhradené miesto (osoby telesne, zrakovo a pohybovo postihnuté, invalidi – držiteľia preukazov ŤZP a ŤZP-S a pod.).

Prednostné právo na prepravu neplatí, ak je už autobus plne obsadený.

Článok 4. Zmluva o preprave osôb

1) V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka, a na povinne miestenkových spojoch zaplatením aj miestenky. Cestovným lístkom je aj aktivované elektronické médium – bezkontaktná čipová karta.

2) Ak cestujúci použije na prepravu časový cestovný lístok, dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb nastúpením do autobusu a priložením karty na elektronické médium. Časový cestovný lístok vyhotovený na meno je neprenosný.

3) Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

4) V pravidelnej autobusovej doprave má dopravca prepravnú povinnosť voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu, ak tomu nebránia iné okolnosti, podľa čl. 8.

5) Na povinne miestenkových spojoch má dopravca prepravnú povinnosť voči cestujúcim s miestenkami kúpenými pred nastúpením do autobusu vo výdajni cestovných lístkov. Cestujúceho bez miestenky možno vo východiskovej zastávke prijať na prepravu, ak autobus nie je plne obsadený cestujúcimi s miestenkami a cestujúci zaplatí cestovné i miestenku vodičovi alebo inému oprávnenému členovi osádky autobusu, najneskôr však päť minút pred odchodom autobusu.

6) V nepravidelnej autobusovej doprave dopravca prepravuje určitú skupinu cestujúcich podľa vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb.

7) V nepravidelnej autobusovej doprave prepravná povinnosť dopravcu vyplýva z vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb.

8) 8) V nepravidelnej autobusovej doprave dopravca nemá prevádzkovú povinnosť.

Článok 5. Práva cestujúceho

1) Cestujúci má právo:

a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, miestenku, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,

b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom,

c) požadovať od osádky autobusu alebo dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy,

d) na miesto podľa miestenky kúpenej pred nastúpením do autobusu, ak je pripravený na prepravu najneskôr päť minút pred odchodom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke

e) na vrátenie cestovného a úhrad za batožinu a domáce zvieratá, ak sa preprava neuskutočnila, alebo na zľavu, ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodrжал svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb.

2) Cestujúci má po nastúpení do vozidla právo obložiť po jednom mieste na sedenie pre seba a pre ďalšieho cestujúceho, ktorý ide s ním z tej istej zastávky; ak zakupuje cestovný lístok mimo vozidla, musí mať platný cestovný lístok aj pre ďalšieho cestujúceho. Za obložené sa považuje miesto, na ktoré cestujúci položil časť odevu alebo iný vhodný predmet. Kto obloží miesto neoprávnené, je povinný ho ihneď uvoľniť. Cestujúci, ktorý opustí svoje miesto bez toho, že by ho obložil, stráca naň právo; toto ustanovenie sa netýka miest, na ktoré bola vydaná miestenka.

3) Cestujúci môže zaujať miesto na sedenie, na ktoré bola vydaná inému cestujúcemu miestenka z nácestnej zastávky, a ktoré je patrične označené. Pri príchode do tejto nácestnej zastávky je však povinný uvoľniť miesto cestujúcemu, ktorý sa preukáže platnou miestenkou na toto miesto.

4) Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku, alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného v zmysle ustanovení tarify.

5) Oprávnenie podľa odseku 4 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej, prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje na bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.

6) Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil do východiskovej zastávky podľa odseku 4 alebo 5, má právo na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takomto prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.

7) Cestujúci s platným cestovným lístkom pre jednotlivú cestu má právo na vrátenie zaplateného cestovného alebo časti zaplateného cestovného aj vtedy, ak opustil od prepravy preto, lebo sa niektorý spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku (meškanie spoja v prímestskej doprave dlhšie ako 20 minút, v diaľkovej a medzinárodnej doprave dlhšie ako 120 minút), alebo ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, hoci bol včas pripravený nastúpiť na prepravu.

8) Ak sa preprava uskutočnila oneskorene zavinením dopravcu v prímestskej doprave s meškaním dlhším ako 20 minút, v diaľkovej a medzinárodnej doprave dlhším ako 120 minút, alebo ak dopravca nedodrжал svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb, cestujúci má nárok na zľavu z cestovného, najviac však do výšky ceny, zaplatenej dopravcovi za prepravný výkon.

9) Ak cestujúcemu vznikne ujma počas prepravy, najmä na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovení občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (paragraf 427 až 431 Občianskeho zákonníka).

Článok 6. Povinnosti cestujúceho

1) Cestujúci je povinný správať sa tak, aby nenarušal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu. Cestujúcim nie je dovolené

a) prihovárať sa vodičovi počas jazdy

b) písať, spievať, hlučne sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji vo vozidle (tiež púšťať reprodukovánú hudbu a reč)

c) otvárať dvere a okná, vykláňať sa z vozidla a vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety

d) fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre cestujúcich

e) nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené

f) zdržiavať sa v priestore vyhradenom pre vodiča.

2) Ďalej je cestujúci povinný:

a) poslúchať pokyny a príkazy člena osádky autobusu alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky

b) nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu

c) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo znečistenie autobusu

d) strpieť zistenie totožnosti privolaným príslušníkom PZ, ak pri kontrole jej preukázanie odmietne.

Článok 7. Osobitné práva niektorých cestujúcich

1) Osobitné práva pri preprave majú osoby telesne a zrakovo postihnuté, invalidi (držitelia preukazov ŤZP a ŤZP-S) a ich sprievodcovia. U osôb zrakovo postihnutých môže plniť funkciu sprievodcu aj špeciálne cvičený pes. Pre osoby čiastočne pohybovo imobilné (s obmedzenou pohybovou schopnosťou) je v autobusoch prímestskej a medzimestskej dopravy vyhradené sedadlo č. 4, ktoré je príslušne označené (piktogramom). Osoby telesne postihnuté, spĺňajúce ostatné uvedené kritéria majú vo vozidle vyhradené sedadla č. 11 a 12. Týmto nie je dotknuté právo prednostného využívania týchto sedadiel osobami s obmedzenou pohyblivosťou, pokiaľ tieto sedadla nie sú obsadené telesne postihnutými. Osoby zrakovo postihnuté, doprevádzané vodičom psom majú vyhradené sedadla č. 1 a 2. Pri preprave viacerých osôb spĺňajúcich kritéria tohto ods. je vodič oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné práva neprislúchajú, aby uvoľnil aj iné miesto na sedenie. Toto ustanovenie sa primerane vzťahuje aj na diaľkové linky.

2) Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámil vodičovi, že má obmedzenú schopnosť pohybu, umožní vodič bezpečné nastúpenie a vystúpenie.

3) Preprava detí do šiestich rokov bez sprevádzania cestujúcim starším ako 10 rokov nie je dovolená. Ak sú miesta na sedenie vo vozidle plne obsadené, cestujúci s bezplatne prepravovaným dieťaťom môže zajať len jedno miesto.

Článok 8. Vylúčenie osôb z prepravy

1) Do vozidla nemajú prístup alebo sa z prepravy môžu vylúčiť osoby, ktoré sú viditeľne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevov alebo iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ťarchu.

2) Vodič alebo iný člen osádky autobusu alebo revízor je oprávnený z prepravy ďalej vylúčiť

a) osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nesplnia povinnosť zaplatiť cestovné, prípadne prirážku a úhradu podľa tohto prepravného poriadku,

b) osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré aj po upozornení pracovníka dopravcu nedodržiavajú ustanovenia prepravného poriadku.

3) Vylúčenie z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylučovanej z prepravy. Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 15 rokov mimo odvodu obce je neprípustné.

4) Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

Článok 9. Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu

1) Svoje oprávnenia vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňujú cestujúci voči osádke autobusu disciplinovane a v čase, keď autobus stojí na zastávke.

2) Členovia osádky autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

Článok 10. Kontrola cestovných lístkov v pravidelnej autobusovej doprave

- 1) Kontrolu cestovných lístkov je oprávnený vykonať vodič, iný člen osádky autobusu alebo revízor, ktorý sa preukáže cestujúcim kontrolným odznakom (ďalej len „oprávnená osoba“).
- 2) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného.
- 3) Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a náhradu v prímestskej doprave vo výške 20 - násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav, v diaľkovej a medzinárodnej doprave desať násobku cestovného. Cestujúcemu, ktorý prepravuje v autobuse cestovnú batožinu bez batožinového lístka, uloží oprávnená osoba zaplatiť dovoznú a úhradu vo výške desaťnásobku ceny dovozného.

Ak je pochybnosť, alebo nie je možné s určitosťou zistiť nástupnú zastávku cestujúceho, základné cestovné (dovozné) pre účely výpočtu uvedených úhrad je základné cestovné (dovozné) z východiskovej zastávky kontrolovaného spoja po najbližšiu zastávku od miesta zistenia cestujúceho bez platného cestovného (dovozného) lístka.

- 4) Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumy podľa ods. 3) je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť.

Článok 11. Preprava batožiny cestujúceho

- 1) Ak cestujúci má batožinu, dopravca ju prepravuje buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom (príručná batožina) alebo oddelene (cestovná batožina), a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou , prípadne cestovným poriadkom.
- 2) Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim, pod jeho dohľadom a na jeho zodpovednosť v odkladacom priestore spravidla nad sedadlom.
- 3) Cestovná batožina sa v zásade prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožín uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla, určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, ale na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať. Cestovná batožina sa prepravuje za dovoznú v súlade s príslušnými ustanoveniami uvedenými v tarife pre daný druh dopravy, resp. linku dopravcu.
- 4) Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku alebo hmotnosť možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu a pokiaľ to umožňujú tarifné podmienky.
- 5) Z prepravy sú vylúčené:
  - a) veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi
  - b) nabité strelné zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy
  - c) veci, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť prevádzky alebo poškodiť, prípadne znečistiť odev cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia
  - d) veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu
  - e) batožiny, ktorých celková hmotnosť presahuje 50 kg
  - f) batožiny, ktorých celková hodnota presahuje 300 €.
- 6) Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny alebo peniaze.
- 7) Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje štvorkolesový detský kočík. Na prepravu sú pripustené iba kočíky s dieťaťom; pokiaľ to prevádzkové pomery na linke

dovoľujú, aj kočíky prázdne.

Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča.

V autobuse sa smie prepravovať iba jeden štvorkolesový detský kočík.

8) Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, skrinkách a v podobných obaloch.

9) Lovecká strelná zbraň musí mať pri nezlamovacom type vybratý uzáver, zlamovacia musí byť prelomená a oba typy s prázdnyimi nábojovými komorami.

10) Ako batožinu možno vziať so sebou do vozidla, pokiaľ to obsadenie vozidla dovoľuje, prenosnú oceľovú fľašu s vykurovacím kvapalným plynom pre domácnosť (ďalej len „fľaša“) alebo nádobu, ktorá obsahuje vykurovaciu naftu (ďalej len „nádobu“). Pre prepravu vykurovacieho plynu a vykurovacej nafty sa stanovujú tieto podmienky:

a) cestujúci je povinný pri nastupovaní do vozidla ohlásiť prepravu fľaše alebo nádoby vodičovi,

b) fľaša alebo nádoba nesmie byť poškodená, ani zvonka znečistená a musí mať tesne uzavretý uzáver,

c) v jednom vozidle je dovolené prepravovať jednu alebo dve fľaše s celkovým obsahom najviac 10 kg alebo jednu alebo dve nádoby s celkovým obsahom najviac 20 l; súčasne sa v jednom vozidle nesmú prepravovať obidva druhy palív,

d) cestujúci počas prepravy zabezpečí fľašu alebo nádobu proti prevráteniu, pádu alebo mechanickému poškodeniu, cestujúci umiestni fľašu alebo nádobu vo vozidle na mieste, ktoré určí vodič alebo ktoré je pre prepravu nádob a fliaš vyhradené miestnou úpravou doravcu; keď týmto spôsobom nie je určené miesto pre umiestnenie fliaš alebo nádob, umiestni ich na zadnej alebo strednej plošine vozidla.

e) elektrické akumulátory možno brať so sebou do vozidla ako batožinu len vtedy, ak odplyňovacie otvory sú zabezpečené zaskrutkovanou zátkou tak, aby z nich kvapalina nemohla vystreknúť; ak sú nabité, póly musia byť zabezpečené tak, aby nenastal skrat. Elektrické akumulátory nesmú byť zvonku znečistené a musia byť vždy postavené na podlahe.

11) Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozuje ich zdravie a ak sú v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvieratá platí dovozná.

12) Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov sprevádzajúcich nevidomé osoby.

13) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 batožiny, mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou do vozidla ešte ďalšie batožiny.

14) Za batožinu sa nepovažujú drobné predmety, ktoré možno podľa potreby držať na lone alebo v ruke.

15) Vodič určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade ak vodič určí za miesto prepravy batožiny batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak je žiadúce, tiež, aby sa s ňou zaobchádzalo určitým spôsobom alebo aby sa ukladala v určitej polohe.

16) Cestujúci je povinný na požiadanie poskytnúť dopravcovi pri ukladaní alebo pri vykladaní batožiny primeranú pomoc.

17) Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby vodičom a neobmedzovala nastupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.

18) Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovozná, ako aj výšku dovozného, určuje tarifa.

Hmotnosť a miery batožiny pre účely určenia výšky dovozného si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním alebo odhadom.

19) Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru cestujúceho, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie. Cestujúci je povinný pri vydávaní batožiny z batožinového priestoru predložiť vodičovi platný batožinový lístok a presvedčiť sa o tom, že vydaná batožina mu prináleží.

20) Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.

21) Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci viez so sebou sú z prepravy vylúčené, cestujúci je povinný ich z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty bez nároku na vrátenie zaplateného cestovného a dovozného.

22) Ak vodič zistí, že vo vozidle zostala opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby opustená batožina bola odovzdaná príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu oproti potvrdeniu o jej odovzdaní.

23) Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny zodpovedá dopravca len vtedy, keď cestujúcemu vznikne škoda v dôsledku udalosti osobitou povahou prevádzky motorového vozidla.

24) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy cestujúceho. Ak škoda bola spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.

25) Pri strate alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, najviac však do výšky 300 €. Okrem toho je povinný znášať dovozný, ktoré cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.

Článok 12. Cestovné lístky, miestenky a batožinové lístky v pravidelnej autobusovej doprave

1) V pravidelnej autobusovej doprave sa používajú cestovné lístky pre jednotlivú cestu a za podmienok určených tarifou aj cestovné lístky, ktoré platia v určitom časovom období – časové cestovné lístky. Vzory cestovných lístkov určuje tarifa.

2) Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musí byť zrejmä výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti použitia.

3) Na vydanom doklade o naplnení časového cestovného lístka do elektronického média (čipová karta) musia byť zrejmé najmä tieto údaje:

- a) druh časového cestovného lístka,
- b) doba platnosti,
- c) prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivá linka, úsek linky a pod.),
- d) výška cestovného,

Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu všetkými spojmi autobusovej linky v časovom období, na ktoré bol vydaný a platí na linkách dopravcov v rámci systému EMBASE.

4) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí pre cestovný úsek a pre spoj, pre ktorý ho vodič alebo výdajňa vystavila. Na cestovný lístok musí cestujúci nastúpiť v deň, pre ktorý bol vydaný.

- 5) Časové (predplatné) cestovné lístky platia pre časové obdobie a cestovný úsek vyznačený na nich alebo na príslušných preukazoch; tarifa môže pre jednotlivé druhy časových lístkov určiť odchýlku.
- 6) Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu postúpiť cestovný lístok inej osobe. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu môže cestujúci použiť iba na prepravu spojom, pre ktorý bol cestovný lístok vydaný a v deň, ktorý je na cestovnom lístku vyznačený.
- 7) Časový cestovný lístok je neplatný, :
- a) ak bol vydaný na podklade nesprávnych údajov,
  - b) ak jeho údaje už nezodpovedajú skutočnosti,
  - c) ak nebol riadne vyplnený alebo ak boli jeho údaje neoprávnené zmenené,
  - d) ak uplynula doba jeho platnosti,
  - e) ak ho použila neoprávnená osoba.
- 8) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný:
- a) ak je poškodený alebo zašpinený, že z neho nie sú zjavné potrebné údaje, alebo
  - b) ak cestujúci nedodrжал podmienky určené pre jeho použitie.
- 9) Druhy zliav, ako aj podmienky, za ktorých si môže cestujúci uplatniť nárok na jednotlivé zľavy určujú tarifné podmienky pre jednotlivé druhy dopravy, resp. autobusové linky a môžu sa navzájom odlišovať.
- 10) Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu cestovného. Nárok na zľavu cestovného preukazuje cestujúci buď osobitným preukazom, alebo dokladom totožnosti, podľa tarifných podmienok pre jednotlivé druhy dopravy, resp. linky. Druhy a vzory preukazov na zľavu cestovného určí tarifa.
- 11) Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy z cestovného, je oprávnený požadovať od žiadateľa ďalšie doklady; pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť. Ak cestujúci hrubo alebo opätovne porušil ustanovenie tohto prepravného poriadku alebo tarify o získaní zľavy z cestovného, dopravca mu môže odmietnuť potvrdenie preukazu až na dobu jedného roka.
- 12) V prípade neoprávneného odopretia poskytnutia zľavy si môže cestujúci do 30 dní požiadať písomne o vrátenie rozdielu v cestovnom. Podmienkou je dodatočné zdokladovanie nároku na zľavu ako aj zaslanie originálu cestovného lístka spolu s písomnou žiadosťou na adresu spoločnosti dopravcu.
- 13) Cestujúci musí mať pri sebe cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystúpenia z vozidla. Ak cestujúci má platný cestovný lístok už pri nastúpení do vozidla, je povinný ho ihneď a bez vyzvania predložiť na nahliadnutie, prípadne na vyznačenie jeho použitia; ak ide o zľavnený cestovný lístok, predloží zároveň preukaz na zľavu z cestovného. Cestovné lístky sa nesmú predkladať na nahliadnutie založené alebo vložené do nepriehľadných obalov alebo inak nečitateľné.
- 14) Cestovný lístok vydáva vodič a v niektorých zastávkach tiež výdajňa cestovných lístkov. Cestujúci, ktorý vstúpi do vozidla bez platného cestovného lístka je povinný si bez vyzvania zakúpiť cestovný lístok u vodiča.
- 15) Cestujúci je povinný mať pri zakúpení cestovného lístka v autobuse pripravené na platenie vhodné platidlá. Za vhodné platidlá sa nepovažujú bankovky svojou hodnotou prevyšujúce 10 a viacnásobne cenu cestovného lístka a mince v množstve 10 a viac kusov.
- 16) Cestujúci, ktorý v ceste pokračuje tým istým spojom za zastávku, do ktorej má platný cestovný lístok, je povinný si bez vyzvania zaobstarat' cestovný lístok na ďalšiu cestu, a to najneskoršie pred odchodom z tejto zastávky. Vo vozidlách alebo spojoch, pri ktorých je vylúčená preprava stojacich cestujúcich vydá dopravca cestovný lístok pre ďalšiu cestu, len ak je voľné miesto na sedenie.
- 17) Časový (predplatný) lístok je cestujúci povinný zaobstarat' si vopred. Podmienky predaja cestovného lístka upravuje tarifa dopravcu.
- 18) Časové cestovné lístky vydané dopravcom platia na linkách a spojoch dopravcu a na súběžných linkách a spojoch tých dopravcov, ktorí sú zapojení do systému EMBASE.
- 19) Cestovný lístok sa môže vydať len na prepravu do zastávky uvedenej v cestovnom poriadku použitého spoja.

20) Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný presvedčiť sa pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho údajov, najmä či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku; na neskoršiu reklamáciu cestujúceho dopravca neberie zreteľ.

21) Za stratu cestovného lístka sa v zásade náhrada neposkytuje. Ak ide o cestovný lístok na meno v medzinárodnej doprave, náhradný cestovný lístok môže byť vydaný na základe osobitných ustanovení.

22) Cestovným poriadkom alebo výveskou môže dopravca určiť, že pri určitých spojoch treba, alebo je možné vopred si zabezpečiť miesto na sedenie zakúpením miestenky z východiskovej alebo výnimočne z inej zastávky spoja. Cenu za zabezpečenie miesta na sedenie vo vozidle určuje tarifa.

23) Miestenky sa predávajú vo vybraných výdajniach cestovných lístkov iba spolu s cestovnými lístkami. Cestujúci si môže zakúpiť miestenku s cestovným lístkom vopred v termíne určenom dopravcom. Pri vybraných a dopravcom vyhlásených spojoch je možné rezervovanie cestovných lístkov a to na telefonické alebo osobné vyžiadanie.

24) Cestujúci s miestenkou stráca právo na svoje miesto, ak ho neobsadí pred odchodom spoja zo zastávky, z ktorej bola miestenka vydaná. Ak dopravca určil, že miesto treba zaujať do určitého času pred odchodom spoja, stráca cestujúci právo na svoje miesto, ak ho do tohto času neobsadí. Pokiaľ cestujúci nedodrží tento čas, ale dostaví sa k vozidlu ešte pred odchodom spoja podľa cestovného poriadku, zostáva mu právo na prepravu zachované.

25) Ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku.

26) Ak sa cestujúci vzdá cesty, alebo vyhradeného miesta na sedenie, hoci toto bolo voľné, alebo ak preruší cestu, dopravca nevracia sumu zaplatenú za miestenku.

27) Miesta, na ktoré sú predané miestenky, dopravca môže vhodným spôsobom označiť.

28) Ak sa má prepravovať cestujúci, ktorý je mladší ako 12 rokov, ďalej cestujúci, ktorý do vozidla berie so sebou psa bez schránky alebo nezložený štvorkolesový detský kočík, musia sa tieto skutočnosti ohlásiť pri kúpe alebo rezervovaní miestenky.

29) Ak sa s cestujúcim prepravuje cestovná batožina za ktorú sa podľa tarify platí dovozné, alebo ak tak určí dopravca, cestujúcemu sa vydá batožinový lístok pri prevzatí batožiny na prepravu a táto skutočnosť sa vhodným spôsobom vyznačí na batožine.

30) Na každý kus cestovnej batožiny musí byť vydaný osobitný batožinový lístok.

31) Vodič, alebo iný člen osádky vozidla, odovzdá cestujúcemu batožinu na ktorej je vyznačené, že na ňu bol vydaný batožinový lístok iba ak sa cestujúci preukáže batožinovým lístkom s číselným kódom. Pri odovzdaní batožiny vodič batožinový lístok znehodnotí.

Článok 13. Preprava autobusových zásielok

1) V pravidelnej verejnej preprave osôb môžu sa prijať na prepravu zásielky, s ktorými sa osoby podávajúce ich na prepravu zároveň neprepravujú (autobusové zásielky) iba v prípade, ak je táto možnosť súčasťou tarifných podmienok, alebo schválená samostatným predpisom.

2) Autobusové zásielky musia vyhovovať podmienkam ustanoveným v čl. 11 pre prijatie vecí alebo batožiny na prepravu. Zásielky na prepravu sa prijímajú len pokiaľ je miesto vo vozidle a ak ich preprava neohrozuje bezpečnosť prevádzky.

3) Autobusové zásielky sa prepravujú len zo zastávok a do zastávok príslušného autobusového spoja. Dopravca môže vylúčiť prepravu zásielok na niektorých linkách alebo spojoch alebo ju obmedziť, najmä čo do hmotnosti a rozmerov zásielok.

4) Preprava autobusových zásielok sa neobjednáva. Prepravná zmluva vzniká prevzatím autobusovej zásielky na prepravu.

- 5) Dokladom o prevzatí autobusovej zásielky na prepravu a o splnení prepravnej zmluvy je špeciálny prepravný doklad (sprievodka).
- 6) Dovožné sa platí v hotovosti pri odovzdávaní zásielky na prepravu. Sadzby dovožného určuje tarifa. Odosielateľ pri preberaní sprievodky je povinný sa presvedčiť, či výška dovožného v nej uvedená zodpovedá sume, ktorú zaplatil.
- 7) Každý kus autobusovej zásielky musí byť riadne označený adresou prijímateľa i odosielateľa a zastávkou určenia podľa cestovného poriadku.
- 8) Odosielateľ je povinný zabezpečiť prevzatie zásielky prijímateľom v zastávke určenia priamo pri vozidle, a to ihneď pri jeho príchode. Dopravca vydá autobusovú zásielku v zastávke určenia osobe, ktorá sa o jej vydanie pri vozidle prihlásila. Dopravca nie je povinný preskúmať oprávnenosť prijímateľa na odber zásielky. Prijímateľ je povinný na vyzvanie dopravcu preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom.
- 9) Ak sa na zastávke určenia pri vozidle nikto o vydanie zásielky neprihlásil a odosielateľ nevytlúčil náhradné doručenie, môže dopravca vydať zásielku osobe, ktorá má možnosť zásielku prijímateľovi doručiť, pokiaľ svoju totožnosť preukáže a je ochotná zásielku doručiť.
- 10) Autobusové zásielky, ktoré sa podľa predchádzajúcich ustanovení neodobrali, je dopravca oprávnený zlikvidovať najskôr po uplynutí piatich kalendárnych dní .
- 11) Pre prepravu autobusových zásielok opakujúcich sa za rovnakých podmienok (napr. novín, filmov) môžu sa medzi dopravcom a odosielateľom dohodnúť odchýlky od predchádzajúcich ustanovení.

Článok 14. Osobitné ustanovenia pre medzinárodnú dopravu

- 1) Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.
- 2) Cestovné lístky medzinárodnej dopravy sú spravidla vydávané na meno a sú neprenosné.
- 3) Cestujúci si môže zakúpiť jednosmerný cestovný lístok, spätičný cestovný lístok na pevný dátum, alebo spätičný cestovný lístok s otvoreným dátumom spätičnej cesty. Otvorené cestovné lístky platia v zásade 6 mesiacov. Dátum spätičnej cesty si môže cestujúci zarezervovať osobne alebo telefonicky, vždy však v dostatočnom časovom predstihu. Cestovné lístky si môže cestujúci zakúpiť u dopravcu, v sieti zmluvných predajcov dopravcu na Slovensku a v zahraničí, v prípade voľných miest aj priamo v autobuse u vodiča.
- 4) Cestovný lístok si cestujúci môže kúpiť najskôr 2 mesiace pred dátumom odchodu spoja.
- 5) Vodič môže v zásade vystaviť cestovný lístok len na jednotlivú cestu.
- 6) Na vybraných linkách je možné cestovné lístky rezervovať, osobne alebo telefonicky, maximálne na dobu 24 hodín. V prípade neuplatnenia si rezervácie sa táto automaticky po uplynutí príslušnej lehoty zruší. Rezerváciu si môže klient uplatniť aj u zmluvného predajcu na Slovensku, prípadne v zahraničí.
- 7) Na cestovnom lístku je povolené urobiť jednu zmenu, napr. dátumu cesty, mena cestujúceho a pod. za poplatok . V prípade potreby viacerých zmien je nutné cestovný lístok stornovať podľa platných storno podmienok.
- 8) Cestovné lístky je možné stornovať podľa platných storno podmienok pre medzinárodnú dopravu. Cestujúci sa môže o podmienkach stornovania cestovného lístka informovať v predajnom mieste.
- 9) V prípade straty, poškodenia alebo odcudzenia cestovného lístka na meno vydaného dopravcom, je nutné túto skutočnosť oznámiť v zahraničnej pokladni v dopravcu najneskôr 30minút pred odchodom spoja z východzej zastávky (s ohľadom na otváracie hodiny pokladne). Cestujúcemu bude za príplatok možné vystaviť náhradný cestovný lístok.
- 10) Preprava detí do 12 rokov bez sprievodu dospelaj osoby je vylúčená, deti od 12 do 15 rokov môžu cestovať bez sprievodu dospelaj osoby jedine s písomnou žiadosťou zákonného zástupcu, že dieťa cestuje na jeho zodpovednosť.

Dopravca nenesie zodpovednosť za deti mladšie ako 15 rokov cestujúce bez sprievodu dospeljej osoby.

11) Cestujúci musí mať platný cestovný doklad.

12) Pokyny týkajúce sa prezentácie cestujúcich a vybavovania batožín obdrží cestujúci s cestovným lístkom.

13) Jeden kus príručnej batožiny sa prepravuje zdarma.

14) Je dovolené prepravovať najviac 2 kusy cestovnej batožiny. Tretia a ďalšia batožina sa prevezme na prepravu iba v prípade voľného miesta v batožinovom priestore.

15) Jedna batožina nesmie presahovať hmotnosť 25 kg.

16) Každý kus batožiny musí byť označený menom a adresou cestujúceho.

17) Z prepravy sú vylúčené veci, ktorých preprava do zahraničia podlieha osobitným predpisom.

18) Dovozné za batožinu je v cenníku príslušnej medzinárodnej linky. Cenník je k nahliadnutiu v každom predpredajnom mieste.

19) Preprava zásielok a batožín bez cestujúceho nie je povolená.

20) Nadrozmerné batožiny ako napr. lyže, sánky, detské kočíky /len v zloženom stave/ je možné prepraviť len v prípade voľného miesta v batožinovom priestore. Vodič nie je povinný prijať tieto batožiny na prepravu, ak to kapacita batožinového priestoru nedovoľuje.

21) Preprava zvierat je v medzinárodnej doprave vylúčená.

22) Za neprecestované cestovné lístky, resp. po odchode spoja z nástupnej zastávky sa náhrada neposkytuje.

23) Vrátenie cestovného po odchode spoja je možné si v odôvodnených prípadoch uplatniť formou písomnej žiadosti zaslanej na adresu dopravcu. K žiadosti je nutné pripojiť originál neprecestovaného cestovného lístka ako aj doklad o dôvode /napr. potvrdenie od lekára o chorobe, potvrdenie z polície o krádeži, a pod./. Reklamáciu je možné uplatniť najneskôr do 30 dní od dátumu spoja. Doba na vybavenie reklamácie je 30 dní. Žiadosti sú posudzované individuálne.

Článok 15. Nepravidelná autobusová doprava

1) Dopravca vykonáva nepravidelnú autobusovú dopravu vnútroštátnu a medzinárodnú.

2) Dopravca uzatvorí zmluvu o preprave osôb v nepravidelnej autobusovej doprave na základe objednávky objednávateľa, ak to umožňujú jeho prevádzkové možnosti a ak dôjde k dohode o všetkých náležitostiach prepravy.

3) Zmluva o preprave osôb v nepravidelnej autobusovej doprave sa uzatvára zásadne písomne. Návrh zmluvy vypracúva na základe objednávky objednávateľa dopravca.

4) Podstatnými náležitosťami zmluvy sú: rozsah prepravy (odkiaľ, kam, počas akej doby a pod.), miesto a čas pristavenia autobusu, cena prepravy a splatnosť ceny, prípadne dohoda o zložení primeranej zálohy. Náležitosti zmluvy sa stanú i osobitné požiadavky objednávateľa v súvislosti s prepravou, v rozsahu, v akom ich dopravca akceptuje. Zmluva je uzatvorená podpisom zmluvných strán, resp. vykonaním prepravy, ak sa pre zmluvu výslovnou dohodou zmluvných strán nevyžadovala písomná forma.

5) Zmluvou sa dopravca zaväzuje objednávateľovi prepraviť cestujúcich a ich batožinu do dojednaného miesta (miest) riadne a včas. Dopravca je povinný prepravu vykonať v dohodnutom rozsahu a za dojednaných a prepravným poriadkom ustanovených podmienok. Objednávateľ sa dopravcovi zaväzuje, že on i cestujúci splnia dojednané a prepravným poriadkom stanovené podmienky, a že zaplatí za prepravu.

Článok 16. Vykonanie dojedanej prepravy

- 1) Objednávateľ prepravy je povinný určiť vedúceho prepravy, ktorý je v úlohe jeho zástupcu oprávnený s dopravcom rokovať o priebehu prepravy, prípadne dohodnúť zmenu dojednaných podmienok.
- 2) Dopravca je povinný vykonať dojednanú prepravu s odbornou starostlivosťou. Na splnenie zmluvy o preprave osôb môže použiť aj iného dopravcu, pritom zodpovedá tak, ako keby dopravu vykonal on sám.
- 3) Na plnenie zmluvy o preprave osôb je dopravca povinný v objednanom čase pristaviť vozidlo, ktoré zodpovedá dohodnutým podmienkam. Pri poruche vozidla počas prepravy je dopravca povinný zabezpečiť náhradné vozidlo.
- 4) Dopravca je povinný vykonať prepravu po trase, ktorá sa dohodla s objednávatelom. Ak sa dopravná trasa nedohodla, dopravca je povinný vykonať prepravu po najkratšej trase. Ak na tejto dopravnej trase vznikne prekážka, ktorá bráni jej použitiu, dopravca pri voľbe náhradnej dopravnej cesty je povinný dodržať podmienky predchádzajúcej vety.
Toto ustanovenie platí primerane aj pri jazde s prázdnyim vozidlom.
- 5) Ak sa pri preprave vyskytne prekážka, pre ktorú nemožno v ceste pokračovať za dohodnutých podmienok a vopred sa nedohodol ďalší postup pre takýto prípad, o ďalšom postupe rozhoduje vedúci prepravy. Dopravca má právo na náhradu za účelne uskutočnené výkony, aj keď dopravu nevykonal v dojednanom rozsahu, resp. vykonal vo väčšom rozsahu. Ak sa tak stalo z príčiny na jeho strane, má dopravca právo na náhradu, len keď objednávateľ mal alebo mohol mať z takto vykonanej prepravy prospech.

Článok 17. Zmena a zrušenie zmluvy

- 1) Objednávateľ prepravy alebo ním určený vedúci prepravy môže navrhnúť zmenu zmluvy pred začatím prepravy i počas prepravy, dopravca vyhovie návrhu, ak to dovoľuje jeho prevádzka, ak tým nie je ohrozená bezpečnosť prepravy alebo iný všeobecný záujem a ak zmena nemá podstatný vplyv na cenu prepravy, ináč len po splnení podmienky, že bude dojednaná zmena ceny prepravy.
- 2) Zrušiť zmluvu možno dohodnúť vždy, kým nebola preprava započatá. Objednávateľ však je povinný nahradiť v takomto prípade účelne vynaložené náklady súvisiace s prípravou prepravy (povolenia, karnety a pod.).

Článok 18. Osobitné práva a povinnosti cestujúcich v nepravidelnej preprave osôb

- 1) Ak dojednaná preprava podlieha konaniu podľa osobitných predpisov, najmä colných a zdravotno-bezpečnostných, je objednávateľ prepravy (vedúci prepravy) povinný vykonať sám všetky opatrenia týkajúce sa cestujúcich. Ak sa konanie týka cestujúcich, vedúci prepravy je povinný zabezpečiť ich prítomnosť a potrebnú činnosť.
- 2) Vedúci prepravy zodpovedá za udržanie poriadku vo vozidle a za dodržiavanie ustanovení zákona a prepravného poriadku týkajúcich sa povinností cestujúcich. Je povinný zabezpečiť, aby cestujúci boli po prerušení cesty vždy včas prítomní a pripravení na dohodnutý odchod, resp. určí maximálnu dobu čakania.
- 3) Vedúci prepravy zabezpečí, aby cestujúci dôsledne rešpektovali pokyny vodiča, resp. povereného pracovníka dopravcu smerujúce k zabezpečeniu bezpečnosti alebo plynulosti prepravy.
- 4) Na povinnosti cestujúcich sa primerane vzťahujú ustanovenia čl. 6 tohto prepravného poriadku, pokiaľ nebolo v zmluve o preprave výslovne dohodnuté inak.
- 5) Na prepravu batožín a zvierat sa primerane vzťahujú ustanovenia čl. 11 tohto prepravného poriadku. Preprava autobusových zásielok je vylúčená.

Článok 19. Odstúpenie od zmluvy a vyrovnanie záväzkov

- 1) Objednávateľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak:
  - a) dopravca nepristavil vozidlo riadne a včas, a to ani po dohodnutom náhradnom čase pristavenia,
  - b) dopravca pristavil na prepravu autobus, so zásadne odlišným alebo nedostatočným vybavením, ako bolo dohodnuté v zmluve o preprave,

c) vodič (osádka) autobusu nie je pri pristavení autobusu spôsobilý viesť autobus, resp. nie je vybavený potrebnými dokladmi,

d) ak dopravca nemôže vykonať prepravu alebo ak ju nemôže vykonať za dojednaných podmienok, je povinný objednávateľa prepravy o tom včas upovedomiť. Ak objednávateľovi nevyhovujú dopravcom navrhnuté podmienky, je oprávnený od prepravnej zmluvy odstúpiť.

2) Dopravca je oprávnený od zmluvy odstúpiť ak:

a) objednávateľ nezaplatil zálohu na prepravu dohodnutú v zmluve,

b) objednávateľ neurčil na prepravu vedúceho prepravy, resp. určený vedúci dopravy nie je spôsobilý zabezpečiť povinnosti vyplývajúce pre neho zo zmluvy o preprave a tohto prepravného poriadku,

c) ak cestujúci majú zjavný záujem prepravovať ako batožinu veci ináč vylúčené z prepravy.

3) Odstúpenie od zmluvy musí byť urobené písomnou formou (e – mailom, telegramom alebo faxom) a doručené najneskôr do 12 hodín od dohodnutého času pre pristavenie autobusu na prepravu.

4) Odstúpením od zmluvy sa zmluva stáva od počiatku neplatnou. Zmluvné strany sú povinné vrátiť všetko, čo sa na základe takejto zmluvy plnilo. Zmluvná strana, ktorá od zmluvy odstúpila v dôsledku správania sa druhej zmluvnej strany a odstúpenie sama nespôsobilá, má nárok na náhradu účelne vynaložených prostriedkov v súvislosti s prípravou plnenia a plnením zmluvy.

5) Vyrovnanie záväzkov sa ďalej riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho alebo Obchodného zákonníka.

Článok 20. Nájdené veci

1) Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu odovzdá vodič alebo iný člen osádky príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu. Zaobchádzanie s nájdenými vecami je ustanovené osobitnou smernicou dopravnej spoločnosti.

2) Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzдание najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.

3) Osoba, ktorá si nájdené veci vyzdvihne je povinná preukázať vlastníctvo nájdenej veci a zaplatiť poplatok za uskladnenie podľa platnej tarify.

4) Veci nájdené v dopravných prostriedkoch, ktoré si majitelia nevyzdvihnú, odovzdá dopravca miestne príslušnému orgánu štátnej správy.

Článok 21. Mimoriadne udalosti počas prepravy

1) Členovia osádky autobusu sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúcich alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, osádky autobusu alebo iných osôb povinní:

a) poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a bezodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc

b) urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,

c) urobiť opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.

2) Cestujúci, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom osádky vozidla pri konaní podľa ods.1.

Článok 22. Reklamácia

1) Práva, ktoré má oprávnený z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe; toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.

2) Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. V ostatných prípadoch je oprávnený:

- a) v pravidelnej preprave osôb, cestujúci,
- b) v nepravidelnej preprave osôb, objednávateľ prepravy.

Ak reklamuje ten, ktorý nie je podľa predchádzajúcej vety na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas (plnú moc) oprávneného.

3) Objednávateľa prepravy a cestujúci môžu podať reklamáciu len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou, dopravca o nej vyhotoví zápisnicu. V reklamácií musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej sumy, najmä doklad o zaplatení sumy, vrátene ktorej sa požaduje, rovnopis vyhotovenej zápisnice.

4) Oprávnený musí uplatniť právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do šiestich mesiacov,

- a) ak ide o objednávateľa v nepravidelnej doprave osôb, odo dňa, keď sa preprava vykonala alebo sa mala vykonať,
- b) ak ide o odosielateľa autobusovej zásielky, odo dňa prevzatia zásielky na prepravu a ak ide o prijímateľa, odo dňa vydania zásielky,
- c) od udalosti zakladajúcej právo v ostatných prípadoch.

5) Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 3, dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote, platí, že reklamácia sa riadne podala.

Článok 23. Záverečné ustanovenia

1) Obsah tohto prepravného poriadku je voči cestujúcim odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

2) Tento prepravný poriadok je účinný dňom 01.01.2023.

3) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.

4) Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený, alebo doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v plnom znení.

v Brutovciach 01.01.2023